

Burcu Kösem
EKONOMİ - FINANS - SEKTÖR
PROFESYONELİ

HAFTALIK EKONOMİ BÜLTENİ

28 Ocak / 2022

Bu rapor; Dünya ve Türkiye ekonomisindeki güncel gelişmeleri, güvenilir kaynaklardan elde edilen veriler ile yansıtmaaya yönelik olarak, hazırlanmıştır. Herhangi bir yatırım tavsiyesi içermez.

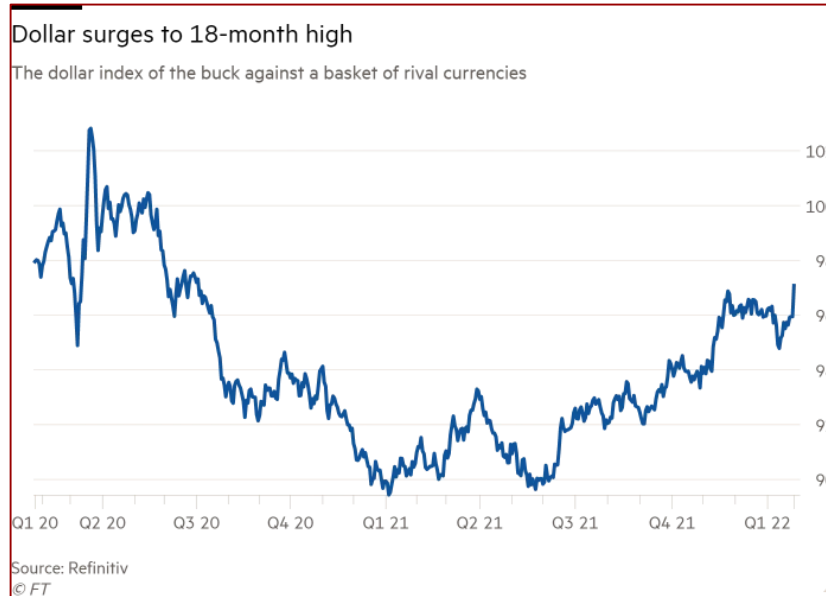

Haftaya İstanbul'daki Kar Damgasını Vurdu!

- ❑ İstanbul'da kar esareti vatandaşlara zor anlar yaşattı. Yolda mahsur kalan 5 bin 57 kişi tahliye edildi, 3180 kişi de otel, misafirhane ve yurtlara yerleştirildi.
- ❑ Etkili olan yoğun kar yağışı nedeniyle İstanbul Havalimanı'ndan uçuşlar durduruldu, otogarlardan tüm şehirlerarası otobüs çıkışları da kısıtlandı. Trakya istikametinden İstanbul yönüne seyahat eden araçların İstanbul'a girişine de izin verilmedi.
- ❑ Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın talimatı üzerine İstanbul'a gelen Bakan Soylu, Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Adil Karaismailoğlu ve AFAD Başkanı Yunus Sezer, Karayolları 1. Bölge Müdürlüğünde kentteki kar yağışıyla ilgili gelişmelere ilişkin bir toplantı yaptı. Bakan Soylu, toplantının ardından incelemelerde bulunmak üzere Bağcılar'a geçti.
- ❑ Karın etkisini yitirmesi ile yaşanan sorunlar için yerel ve genel yönetimler arasındaki koordinasyon eksikliği ve İstanbul'un kar esareti yaşadığı saatlerde İBB Başkanı Ekrem İmamoğlu'nun, Sarıyer'de bir restoranda İngiltere'nin Türkiye Büyükelçisi Dominick Chilcott ile balık yiyerek görüşmesi konuları polemik yarattı.
- ❑ Türkiye genelinde bir haftadır devam eden kar yağışı İstanbul hallerinde sebze fiyatlarında yüzde 20 ila 50 arasında artışa neden oldu. Yolların kapalı olması sebebiyle kırılan tedarik zinciri, İstanbul hallerinde ürün arzını yüzde 40 düşürdü.

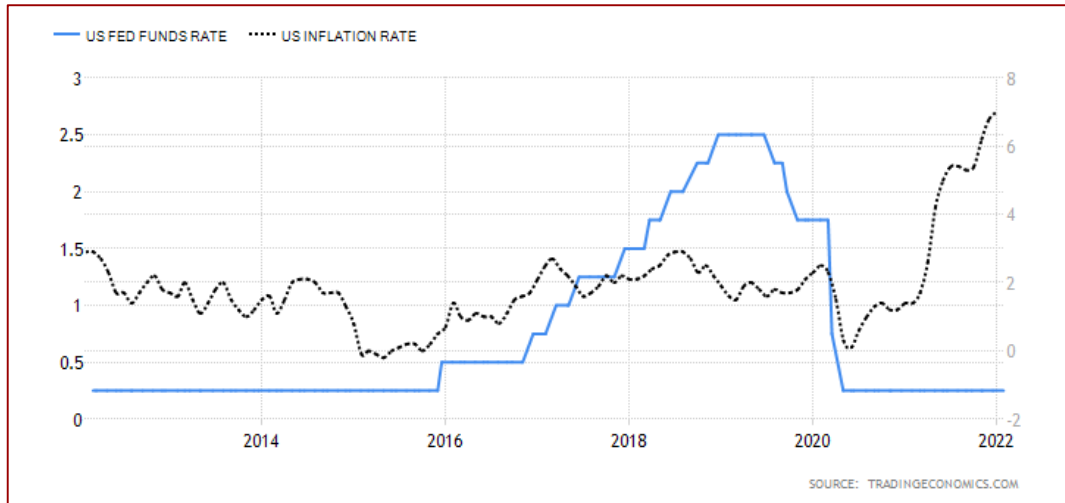
FED Etkisi -Küresel Piyasalar & Türkiye

- ❑ Geçen haftaki bültenimizde ABD borsalarındaki sert düşüşü konu almıştık. Aslında yabancı basın bu düşüşte, FED etkisinden çok evden çalışma ürünlerinden kaynaklanan bir yayılma etkisinin varlığından dem vurdu. Bu görüşe FED'in uzun zamandır sıkılaştırma sinyali vermesi nedeni ile halihazırda piyasalarda fiyatlanmış olduğu desteğini verebiliriz.
- ❑ Ancak bu hafta küresel borsalardaki düşüş trendinin devam etmesinin temelde iki nedeni var.
- ❑ İlki Rusya Ukrayna arasındaki jeopolitik gerilim, ikincisi ise FED'in vermiş olduğu şahin mesajlar...
- ❑ FED sonrası Perşembe günü Dolar endeksi 18 ayın zirvesine yükselerek, ilk kez gelmekte olanın geldiği sinyalini de vermiş oldu...

FED Etkisi -Küresel Piyasalar & Türkiye

- ❑ Beklenenden daha şahin mesajlar veren Fed'in ardından para piyasaları bu yıl için beş faiz artışı öngörürken, dolara yönelik yukarı yönlü beklentiler de artıyor.
- ❑ FED, aslında halen azaltarak gelmiş olsa da bilançosunu genişletmeye devam ediyor, yani tahvil alımı yapıyor ve son açıklanan enflasyon oranı %7 olmasına rağmen halen faizlerinin 0-0,25 aralığında tutulması ile aslında genişlemeci bir para politikası sürdürdüğü halde sıkılaştırma sinyali vermesi ve son olarak bu hafta bunun dozunu daha da arttırması nedeni ile küresel piyasalar bu duruma gelmiş vaziyette...
- ❑ Türkiye, Eylül ayından itibaren küreseldeki bu sıkı para politikası rüzgarından ayrılarak, politika faizini düşürdü ve farklı bir patikaya girdi;

FED Etkisi -Küresel Piyasalar & Türkiye

- ❑ Kurlarda 12 aralıktan önceki yükselişin nedeni her ne kadar TCMB tarafından bu faiz politikası olarak görülmesine de hem Türkiye hem de aynı kulvarda yer alan gelişmekte olan ülkelerde (Çin hariç) dolar endeksindeki yükselişlerin kur üzerinde baskı yarattığı bir gerçektir.
- ❑ Ancak geçtiğimiz yıllarda Türkiye'den yabancı yatırımların çıkması ve olası kur yükselişlerine karşılık kur korumalı mevduat ürünlerindeki riskin Hazine tarafından üstlenilmesi gibi faktörler nedeni ile FED'in olası faiz artışlarının TL üzerinde sınırlı bir etki yaratacağı; öte yandan küresel büyüme üzerinde de dolaylı olarak bir baskı yaratacağının düşünüyoruz.

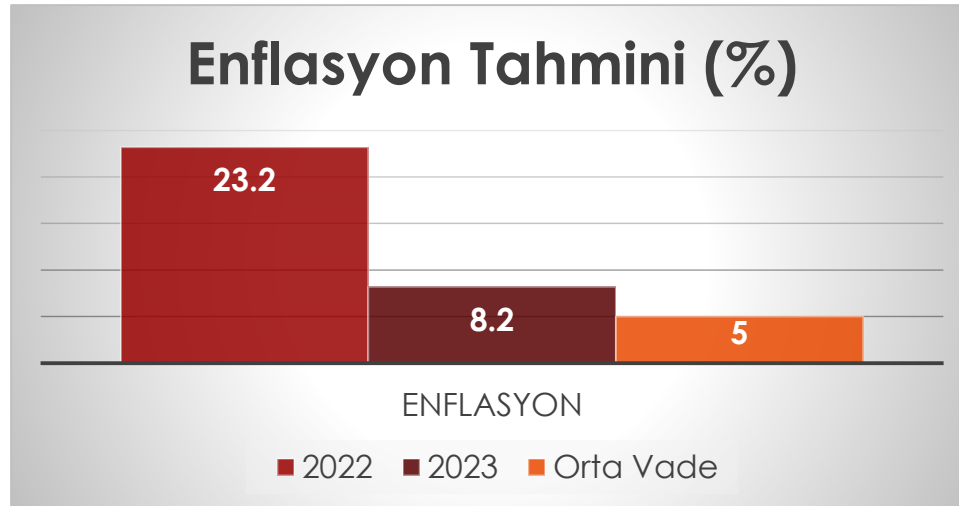

TCMB Enflasyon Raporunda Öne Çıkanlar

- ❑ Merkez Bankası Başkanı Şahap Kavcıoğlu, 2022'nin ilk Enflasyon Raporu Tanıtım toplantısında, para politikasını "Türkiye Ekonomi Modeli" ışığında revize etme çalışmalarını sürdürdüklerini belirterek, yeni politikanın temel unsurlarından birinin TL'nin kullanımını önceleyen, "Liralaşma Stratejisi" olduğunu açıkladı.
- ❑ Merkez Bankasının reeskont kredileri kanalıyla, diğer kamu yönetiminin uygulayacağı politikalarla ihracatın artacağını; döviz kurunun kontrol altına alınmasıyla enflasyona etkisinin sıfıra ineceğini belirterek, bunun sonucunda da cari işlemler açığının, dolayısıyla dış finansman ihtiyacının ortadan kalkacağını, enflasyonun da dengeleneceğini anlattı.
- ❑ Şahap Kavcıoğlu, "faizin enflasyonun üzerinde olacağı" mesajına yönelik eleştiride de haksızlık yapıldığını belirterek, Bankanın veriler ışığında politika faizi oluşturduğunu "Endonezya hariç reel faiz veren yok" diye konuştu.

TCMB Enflasyon Raporunda Öne Çıkanlar

- ❑ Şahap Kavcıoğlu, kamuoyu gündemine gelen, 20 Aralık'ta kurlardaki sert düşüş sırasında Merkez Bankası'nın satış yönünde müdahale ettiği iddialarını yanıtladı. Kavcıoğlu, '20 Aralık'ta TCMB tek kuruluş satmamıştır. Bireysel ve kurumsallar 20 Aralık'ta 2,25 milyar dolar sattı. Bilançoda rezervlerin düşmesine yönelik yorumlar yanlıştır. Rezervlerdeki düşüşte BOTAŞ'a yapılan döviz satışı etkili oldu. Rezervlerimizin yükseltilmesi yönündeki çalışmalarımız yoğun şekilde devam ediyor. BAE ile swap anlaşması yaptık. 1-2 ülke ile görüşmelerimiz devam ediyor" dedi.
- ❑ Merkez Bankası Başkanı Şahap Kavcıoğlu, 2022 yıl sonu enflasyon tahminini büyük oranda revize ettiklerini, enflasyonun yüksek seyrettiği ortamda tahmin aralığının da arttığını açıkladı. 2022 Enflasyon Raporu 1'de, revizyonlar şöyle:

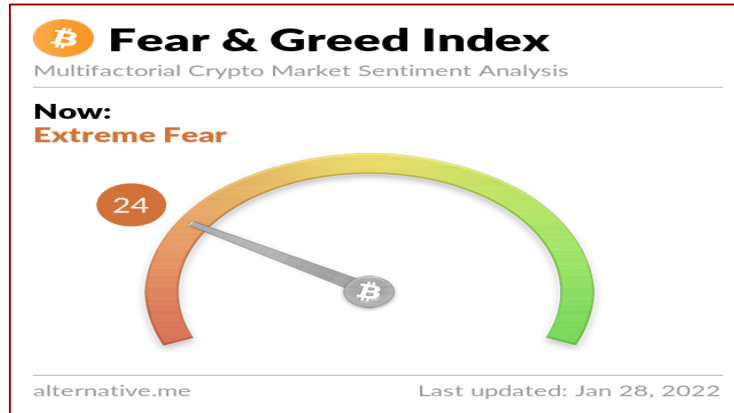

TCMB Enflasyon Raporunda Öne Çıkanlar

- ❑ Swap anlaşmalarının ülke paralarıyla dış ticareti kolaylaştırdığını, reeskont kredileri ve özellikle TL reeskont kredilerinin de büyük maliyet avantajı sağladığını anlattı.
- ❑ İhracat bedellerinin yüzde 25'inin Merkez Bankasına satılmasının da bir ceza, zorlayıcı bir tedbir gibi algılandığını belirterek, "Biz sadece, 180 gün içinde ihracat bedelinin bozdurulması zorunluluğu içinde istediğiniz gün, yüzde 75'ini bankada, yüzde 25'ini Merkez Bankasında bozdurun diyoruz" diye konuştu. Kavcıoğlu, ihracat uygulamalarından Merkez Bankası rezervine yıl sonuna kadar 30-35 milyar TL'lik bir giriş beklediğini açıkladı.
- ❑ Merkez Bankası'nın swap kanalından ve politika faizini oluşturan repo kanalından Bankalara çok uygun maliyetli ve ellerindeki mevduatın maliyetinden daha düşük maliyetli olarak kaynak sunduğunu açıklayan Kavcıoğlu, "Yüzde 30'larla kredi verilmesine rıza göstermiyoruz" dedi. Kavcıoğlu, "Burada sadece Merkez Bankasının sağladığı imkanlar bu işe yetmez.
- ❑ Bütün bankacılık sektörünün de bu işe girmesi ve enflasyonun dezenflasyon sürecine başlamasını satın alması lazım. Bu anlamda bankaların, maliyetleri düşürücü etkiyi yaratan Merkez Bankasının yanında durup, daha düşük oranlarda kredileri finanse etmeleri gerekiyor" dedi.

Kripto Para Piyasası

- ❑ Kripto paraları derinden sarsan tek etken olarak karşımıza Fed'in politika faiz artışları olmayacak..
- ❑ Küresel piyasalardaki enflasyon riskleri, Rusya-Ukrayna-ABD arasındaki jeopolitik gerilim, ABD borsalarındaki kararsız seyir, kripto paralara karşı gelen madencilik yasakları, artan enerji fiyatları nedeniyle Kripto Para madencilik faaliyetlerinin yavaşlaması, Fed'in faiz artırım ihtimaline rağmen Altın fiyatlarının Ons bazında 1800 doların üstünde kalması gibi birçok etken kripto paralarda korku iklimini ortaya çıkardı.
- ❑ Türkiye'den kripto para müdahalesine yönelik olarak; Meclis'e sunulması beklenen yasa teklifiyle, yabancı kripto borsalarına Türkiye'de yerleşik altyapı kurma ve temsilci bulundurma şartı getirilmesi; yabancı kripto para borsalarının vergilendirilmesi ve MASAK denetimine alınması planlanıyor.

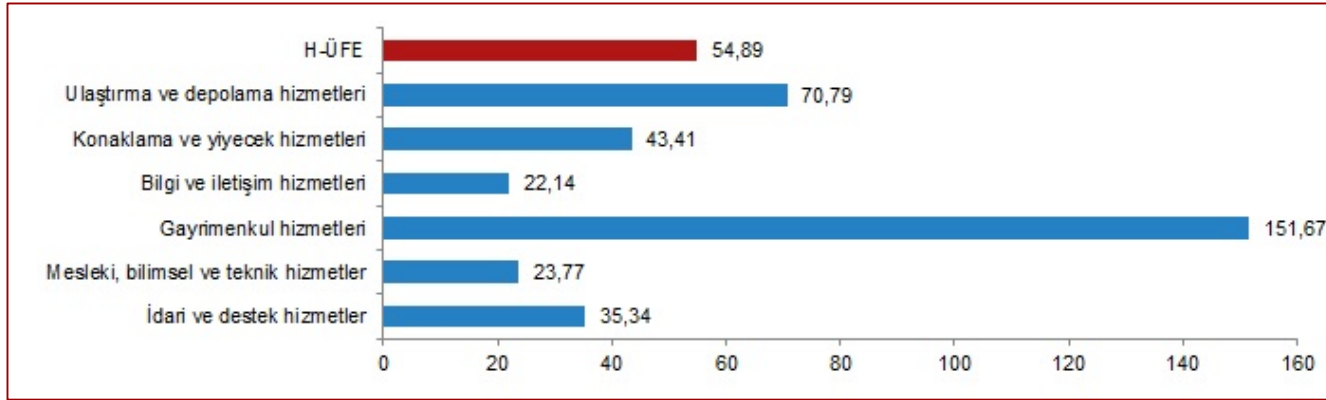

Haftadan Kalanlar

- ❑ Rusya ile Ukrayna arasındaki gerginlik paladyum fiyatlarını artırdı. Dört ayın en yüksek seviyesine çıkan paladyum fiyatı 2.300 doları aştı.
- ❑ Fed'in faiz artırımına gideceği beklentisi ve bilanço daraltmanın faiz artırımını sonrasında başlayacağını duyurulması sonrasında altın fiyatları haftanın en düşük seviyesine indi.
- ❑ Ekonomik toparlanma endüstriyel talebi büyütürken, bazı analistler 24.0 dolar bandında gezen ons gümüşün bu yıl 30 doların üzerine çıkabileceğini öne sürdü.
- ❑ MİT'in Irak'ın Sincar Bab Şilo bölgesindeki operasyonunda terör örgütü PKK'nın sözde özel kuvvet sorumlusu Sileman Şemo Yusuf'un etkisiz hale getirildiği duyuruldu.
- ❑ Türk Hava Yolları (THY), İstanbul Havalimanı'nda Turkish Cargo'ya hizmet sunan tesisin çatısında biriken kar kütleleri ve fırtına nedeniyle çöküntü meydana geldiğini duyurdu.
- ❑ THY'de Yönetim Kurulu ve İcra Komitesi Başkanı İlker Aycı görevinden istifa etti. Aycı'nın yerine şirkette Yatırım ve Teknolojiden Sorumlu Genel Müdür Yardımcısı Ahmet Bolat geldi.
- ❑ Rus Gazprom Export, artan talebe işaret ederek Mavi Akım doğalgaz boru hattı üzerinden Türkiye'ye doğalgaz ihracatının 2021'de 15.98 milyar metreküp ile rekor seviyeye ulaştığını açıkladı.
- ❑ Doğalgaz kısıtlaması kaynaklı elektrik kesintileri üretimi sekteye uğrattıkça firmalar jeneratöre koştu. Kesintilerin uzama ihtimaliyle kiralama ve satın almada yüzde 50'ye yakın talep artışı oldu.

Hizmet Üretici Fiyat Endeksi, Aralık 2021

- ❑ Hizmet sektörü üretici fiyat endeksi Aralık ayında bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 54,89 yükseliş kaydetti. Böylelikle endeks tarihinin en sert yıllık artışı izlendi.
- ❑ Bir önceki yılın aynı ayına göre, ulaştırma ve depolama hizmetlerinde %70,79, konaklama ve yiyecek hizmetlerinde %43,41, bilgi ve iletişim hizmetlerinde %22,14, gayrimenkul hizmetlerinde %151,67, mesleki, bilimsel ve teknik hizmetlerde %23,77, idari ve destek hizmetlerde %35,34 artış gerçekleşti.

Ekonomik Güven Endeksi, Ocak 2022

- Ekonomik güven endeksi 2021 Aralık ayında 98,2 iken, 2022 Ocak ayında %2,7 oranında artarak 100,8 değerine yükseldi. Ekonomik güven endeksindeki artış, tüketici, reel kesim (imalat sanayi), hizmet ve perakende ticaret sektörü güven endekslerindeki artışlardan kaynaklandı.
- Bir önceki aya göre 2022 Ocak ayında tüketici güven endeksi %6,2 oranında artarak 73,2 değerini, reel kesim güven endeksi %1,6 oranında artarak 111,9 değerini, hizmet sektörü güven endeksi %1,2 oranında artarak 120,2 değerini, perakende ticaret sektörü güven endeksi %2,5 oranında artarak 124,4 değerini aldı. İnşaat sektörü güven endeksi %5,0 oranında azalarak 85,5 değerini aldı.

